

Finans Norges innspill til Stortingets energi- og klimakomité's behandling av statsbudsjettet for 2022

Finans Norge ber Stortingets energi- og miljøkomité om å prioritere følgende i sin behandling av statsbudsjettet for 2022:

- Øke bevilgningene til NVEs flom- og skredsikringsarbeid og bidra til et reelt taktskifte i satsingen på klimaforebygging
- Oppfordre regjeringen til å utarbeide en nasjonal plan for klimatilpasning
- Sette søkelys på verdien av klimaforebygging og støtte tiltak som bidrar til dette, som Kunnskapsbanken under DSB
- Bidra til tett og aktiv oppfølging av EUs arbeid med bærekraftig finans

Styrk flom- og skredforebyggende arbeid

Finans Norge har lenge uttrykt bekymring for det store etterslepet på flom- og skredsikring. Vær- og klimarelaterte skader treffer oss hardt og brutalt, og fører til store ødeleggelse. Finans Norges årlige klimarapport viser at forsikringselskapene de siste 10 år har utbetalt en samlet erstatning på rundt 30 milliarder kroner for skader på bygning og innbo som følge av naturhendelser eller vær. Størstedelen av dette er fra vannskader i tettbebygde strøk – utbetalinger til overvannsskader er doblet de siste 10 årene. I tillegg frykter lokalsamfunn tap av menneskeliv og enorme ekstrakostnader på grunn av økende flom- og skredfare.

Forslaget til statsbudsjett inneholder en økning i bevilgningene til flom- og skredsikring gjennom NVE fra 600 til 660 millioner kroner. Budsjettforslaget legger også opp til en ekstra bevilgning på 150 millioner til krise- og hastetiltak. Dette er langt fra tilstrekkelig til å håndtere naturskade og klimaendringer fremover. NVE har tidligere anslått et etterslep på nødvendige tiltak på over 4 milliarder kroner, og viser i sin rapport «Flom og skred – sikringsbehov for eksisterende bebyggelse» fra i sommer til at det vil koste 85 milliarder å sikre eksisterende bebyggelse mot flom, kvikkleireskred og erosjon. Det anslås at hele 210 000 bygninger har et sikringsbehov. Finans Norge savner en satsing på klimaforebygging som står i samsvar med utfordringene vi står overfor. Samfunnsøkonomisk og -sikkerhetsmessig er det bedre å forebygge, enn å reparere etter at skaden har inntruffet. Ekstremvær er i ferd med å bli den nye normalen.

Finans Norge ber Stortingets energi- og miljøkomité om å øke flom- og skredbevilgningene og bidra til et reelt taktskifte i satsingen på flom- og skredforebygging.

Ønsker nasjonal plan for klimatilpasning

Finans Norge er også bekymret for manglende insentiver og fragmentert ansvar i klimatilpasningsarbeidet. Vi har gode forsikringsordninger mot naturskader i Norge, men når skaden allerede har inntruffet, er mye for sent. Vi trenger konkrete nasjonale målsettinger, tiltak og mekanismer for effektiv klimatilpasning.

Finans Norge ber Stortinget oppfordre regjeringen til å utarbeide en overordnet tilpasningsplan mot vær- og klimaskader med medfølgende midler.

Deling av skadedata

Finansnæringen samarbeider tett med offentlige myndigheter i arbeidet med klimatilpasning og forebygging av naturskader. Dette er et høyt prioritert område for Finans Norge og finansnæringen. Gode skadedata er viktig i forebyggingsarbeidet. Forsikringselskapene sitter på bedre statistikk og fakta om klimaskader enn noen andre i Norge. Dette er data næringen er villig til å dele gjennom prosjektet Kunnskapsbanken under Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Kunnskapsbanken er en teknisk løsning utviklet av DSB for å gjøre informasjon om risiko og sårbarhet lett tilgjengelig. Den gi dermed nasjonale og lokale myndigheter et viktig verktøy og bedre beslutningsgrunnlag i planprosesser og annet tilpasningsarbeid.

Nytten av slik datadeling forutsetter at den benyttes, og at kommunene pålegges et strengere ansvar for å bruke og vektlegge relevant klimarisiko i plan- og tilpasningsarbeid. Finans Norge ber Stortinget om å bidra til å gjøre Kunnskapsbanken godt kjent blant beslutningstakere og legge til rette for at verktøyet blir brukt.

Finansnæringen som pådriver for grønn omstilling

Finansnæringen har en nøkkelrolle i omstillingen til en lavutslippsøkonomi, og er en pådriver for omstilling i andre næringer som långiver, investor, forsikrer og rådgiver. EU har gjort bærekraftig finans til en av hoveddriverne i omstillingen av økonomien, og det pågår et omfattende arbeid med regelverksutvikling. Spesielt arbeidet med taksonomien og bærekraftsrapportering vil få stor betydning for norsk næringsliv. Det er viktig at vi har mekanismer på plass som sørger for at nasjonale hensyn fanges opp og at kunnskap og kompetanse deles på tvers av sektorer og næringsområder.

Under den forrige regjeringen ble det etter initiativ fra Finans Norge, NHO og Rederiforbundet etablert en nasjonal referansegruppe for bærekraftig finans. Formålet er å legge til rette for tettere samarbeid mellom myndigheter, næringsliv og akademia i arbeidet med bærekraftig finans i Norge. Finans Norge ber Stortingets energi- og klimakomiteé om å oppfordre den nye regjeringen til å videreføre referansegruppen.

Om Finans Norge og finansnæringen

Finans Norge er nærings- og arbeidsgiverorganisasjon for finansnæringen i Norge og representerer om lag 240 finansbedrifter innenfor forsikring, bank og annen finansieringsvirksomhet. Samlet sysselsetter næringen 48.000 personer. Næringen står helt i frontlinjen av digitaliseringen og spiller en nøkkelrolle i det grønne skiftet. Finansnæringen er en betydelig næring for Norge som nasjon, både målt i verdiskapning, arbeidsplasser og forvaltningskapital. Finansnæringen representerer 2 prosent av sysselsettingen og 6 prosent av verdiskapningen i Fastlands-Norge. Samtidig er finanssektoren den fastlandsnæringen som betaler mest skatt både forholdsmessig og nominelt.